

Reactie op internetconsultatie “Wijziging toepassingseisen thermische gereinigde grond”

Emissietoetswaarde (ETW) en de max. emissiewaarde (EW)

In de toelichting wordt aangegeven dat TGG vanwege het reinigingsproces andere eigenschappen heeft dan grond die bij normale ontgravingen vrijkomt. Dit zou zorgen voor een hogere uitspoeling van antimoon, molybdeen en vanadium en zouten zoals sulfaat. Er wordt echter geen nadere onderbouwing gegeven voor deze aanname. Er is geen onderzoek gedaan naar uitloging bij grond welke op een andere wijze is gereinigd en ook niet naar overige (licht verontreinigde) grond of baggerspecie.

Daarnaast wordt in de toelichting onder 1.2 in de 3de alinea aangegeven dat: “...de voorspelde waarde van de ETW niet overeenkomt met de daadwerkelijke uitloogemissie. Er vindt uitloging plaats tot boven de maximale emissiewaarden voor grond, terwijl dit op basis van de toetsing aan de ETW niet wordt voorspeld”.

Ons inziens wordt hier voorbij gegaan aan het doel van de ETW, want het voldoen aan de ETW heeft nooit de garantie gegeven dat ook werd voldaan aan de max. emissiewaarde.

Circa 20 jaar geleden speelde de discussie over de uitloging van onder andere antimoon en molybdeen ook. Destijds is er een tijdelijke vrijstellingsregeling (ook wel “exotenregeling” genoemd) van kracht geworden welke later in aangepaste vorm is overgegaan in de regels voor de emissietoetswaarde (ETW) en maximale emissiewaarde (EW) zoals deze zijn verwoord in de Rbk. Voor de volledigheid wordt hieronder een toelichting gegeven op het doel van de destijds vastgestelde, en nu nog steeds geldende, regels met betrekking tot de ETW en EW.

Stcrt. 2008, nr. 122, wijzigingsonderdeel N

Onderdeel N is een tekstuele verbetering van artikel 4.12.1. (Maximale emissiewaarden). In dat artikel stond in het eerste en tweede lid per abuis telkens het woord ‘tenzij’ in plaats van indien. Daarmee werd geen recht gedaan aan de betekenis die aan dit artikel moet worden gegeven. In aanvulling daarop kan worden opgemerkt dat wanneer de kwaliteit van de grond of baggerspecie voldoet aan de emissietoetswaarden, bedoeld in tabel 1 en 2, de gevolgen van uitloging van contaminanten beperkt blijven. Om die reden geldt voor een stof geen emissie-eis wanneer het gehalte van deze stof in de grond of baggerspecie beneden de emissietoetswaarde voor die stof ligt.

De ETW is derhalve niet één op één een maat voor het wel of niet uitlogen van grond of baggerspecie. Het is een maat voor de samenstelling waarbij de invloed op de omgeving

beperkt is. Ofwel, ook bij het voldoen aan de ETW kan er nog sprake zijn van uitloging maar aangezien de samenstellingswaarde laag is zal de totale vracht van de uitlogende parameter 'acceptabel' zijn.

De genoemde regels voor de ETW en EW zijn voortgekomen uit het feit dat licht verontreinigde grond (al dan niet gereinigd) en baggerspecie voor wat betreft uitloging soms niet konden voldoen aan de eisen van het destijds geldende Bouwstoffenbesluit. In 2003 heeft TNO¹ een onderzoeksrapport gepresenteerd waarbij gebruik is gemaakt van zowel gegevens van TGG als van grond uit normale ontgravingen. Uit dit onderzoek wordt niet geconcludeerd dat er een verschil is tussen uitloging van TGG en overige grond/baggerspecie.

Ons inziens zijn er geen vernieuwde inzichten waaruit gebleken is dat alleen TGG eigenschappen bezit waardoor parameters als antimoon, molybdeen en vanadium wel voldoen aan de ETW maar de uitloging hiervan toch zorgt voor nadelige/onacceptabele gevolgen voor het milieu en zeker niet dat dat het alleen het geval is bij TGG. Overige gronden, zowel andere gereinigde grondstromen als grond uit normale ontgravingen, worden doorgaans niet onderzocht op deze parameters dus daar is het gewoon niet van bekend.

Teneinde een eerlijk speelveld te creëren is het noodzakelijk om een reëel beeld te hebben alvorens de ETW afgeschaft wordt. Aangezien er geen deugdelijke onderbouwing is waarom het afschaffen van de ETW alleen relevant is voor TGG lijkt hier sprake van willekeur.

Maximale emissiewaarde

Aanvullend op bovenstaande wordt aangegeven dat de criteria voor het beoordelen van onder andere antimoon niet meer zijn gewijzigd sinds het Bouwstoffenbesluit in 1997. Waar de norm voor antimoon voor bouwstoffen in 2007, bij de overgang van het Bouwstoffenbesluit naar het Besluit bodemkwaliteit, is aangepast is deze herijking niet doorgevoerd bij grond. Ondertussen is er nog meer bekend over antimoon. Uit onderzoek [van der Sloot, 2020] is gebleken dat de adsorptie-coëfficiënt hoger is dan eerder aangenomen waardoor antimoon duidelijk immobieler is dan werd aangenomen. Dit zou derhalve moeten leiden tot een hogere EW.

Aan de beleidsmakers het verzoek om ook hier volledig te zijn en de ETW alleen af te schaffen wanneer er een realistische norm voor antimoon wordt doorgevoerd.

¹ Onderzoeksopzet bijzondere parameters, TNO F.P.J. Lamé, 5 december 2003

Keuren per partij

De toelichting op de wijziging staat onder 1.3, 5de alinea: “Per partij thermisch gereinigde grond van 10.000 ton dient naast de samenstelling van de TGG ook een uitloogproef uitgevoerd te worden. “ Dit lijkt te insinueren dat iedere partij TGG per 10.000 ton gekeurd wordt. Voor TGG is er echter een mogelijkheid om conform de BRL 9335, protocol 9335-2 grond uit te keuren via de k-waarde systematiek.

Bij deze het verzoek om deze onduidelijkheid weg te nemen uit de toelichting.

Kosten en milieu impact

De extra kosten welke dienen te worden gemaakt voor het uitvoeren van de voorgestelde wetgeving worden geraamd op ca. 250 euro per partij. Echter wordt hierbij alleen rekening gehouden met de analyse. De toelichting lijkt er echter vanuit te gaan dat iedere partij gekeurd wordt en dan per 10.000 ton. Hierbij wordt voorbij gegaan aan de huur van ruimte wanneer deze partijen ook daadwerkelijk (tijdelijk) separaat worden opgeslagen. Ten behoeve van de uitloging dient een partij minimaal 6 weken in depot te liggen. Hiervoor is per partij een opslaglocatie van 50x30 m nodig. Er zijn dus grote opslaglocaties nodig, bij voorkeur in de buurt van de reinigingsinstallatie. Partijen grond moeten hiervoor worden omgereden. De kosten voor het opnemen, verplaatsen en keuren van de partijen bedraagt ca 3 á 4 euro per ton en derhalve 30.000 euro per partij (exclusief huur van een eventuele extra opslaglocatie). Uitgaande van 300.000 ton per jaar zoals beschreven in de toelichting komen de kosten derhalve niet op 7500 euro per jaar maar op ca. 900.000 euro. De realiteit is helaas nog complexer dan hier omschreven. Uitkeuring kan in voorkomende gevallen ook plaats moeten vinden op partijen van 2.000 ton, dat verhoogd de kosten en benodigde opslagcapaciteit ook. Ook wordt opgemerkt dat door de noodzakelijke veelvuldige verplaatsingen van partijen dat er een toename zal zijn van CO₂ en stikstof. Om een partij van 10.000 ton te verplaatsen zijn circa 350 vrachtauto bewegingen nodig!

Volledigheidshalve wordt het volgende nog opgemerkt: Momenteel vind er bij thermische reiniging de keuringen plaats conform de k-waarde systematiek (op basis van protocol 9335-2). In de wetswijziging zelf staat niets vermeld over het uitkeuren per partij of over het wel of niet (na goedkeuring) mogen opbulken van partijen. De toelichting lijkt een extra verplichting op te leggen voor het wel per partij uitkeuren van de gereinigde grond.

Graag hier meer duidelijkheid over. Het kan nooit de bedoeling zijn om extra wettelijke verplichtingen vast te leggen in een toelichting. Op deze manier ontstaat er meer onduidelijkheid. Het laten vervallen van de ETW zorgt niet alleen voor een extra analyses maar voor een wijziging in het hele logistieke proces van de thermische reiniger.

Algemeen

In de toelichting wordt het proces van thermische reiniging toegelicht. Stomen grind en filler worden verwijderd, de pH wordt verlaagd enz. Maar geldt dit voor alle thermische reinigers? Zijn de processen bij de thermische reinigers identiek?

Daarnaast is er in de markt onduidelijkheid over het verschil tussen 'oude' en 'nieuwe' TGG. Dus van voor het aanpassen van de productieprocessen en daarna. Het is goed wanneer de wetgever hier ook duidelijkheid in geeft, dus dat voor de mogelijk nog aanwezige oude voorraden evt aanvullende regels gelden en de nieuwe productie kan worden toegepast wanneer deze voldoet aan de huidige wet- en regelgeving.

Conclusie

De keuze om de ETW alleen af te schaffen voor TGG is onvoldoende onderbouwd en daarmee onzorgvuldig tot stand gekomen. Er is geen onderzoek gedaan naar overige (gereinigde) grond of baggerspecie terwijl bekend is dat zelfs normale grond uit ontgraving in voorkomende gevallen wel voldoet aan de ETW maar niet aan de EW. Dit zorgt voor willekeur en is in strijd met het creëren van een gelijk speelveld waar de regelgeving juist voor zou moeten zorgen.

Daarnaast is de EW voor in ieder geval antimoon verouderd hetgeen zal zorgen voor onnodig veel afkeur.

Wij verzoeken de beleidsmakers voorafgaand aan het definitief afschaffen van de ETW voor TGG een gedegen onderzoek uitvoeren naar zowel de kwaliteit van overige (gereinigde) grond en bagger en daarnaast te zorgen voor geactualiseerde en realistische maximale emissiewaarden.

Tot slot dient het duidelijk te zijn dat afzet via de BRL 9335, protocol 9335-2 is nog steeds toegestaan.